

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaeley Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **J. M.**, zast. JUDr. Bohumilem Růnou, advokátem se sídlem Kamlerova 795/9, Říčany, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské náměstí 1/471, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 9. 2014, čj. MK 43417/2014 OPP, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 2. 2018, čj. 4 A 57/2014-38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Magistrát města Prahy, odbor památkové péče, uložil žalobkyni rozhodnutím ze dne 9. 9. 2014 pokutu ve výši 50 000 Kč za spáchání přestupku podle § 39 odst. 1 písm. g) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (dále též „památkový zákon“). Žalobkyně se dopustila přestupku tím, že na nemovitosti nacházející se v památkové zóně Staré Střešovice vybudovala opěrnou zeď, aniž si před tím vyžádala závazné stanovisko orgánu památkové péče, jak jí ukládá § 14 odst. 2 památkového zákona. Ministerstvo kultury rozhodnutím označeným v záhlaví zamítlo odvolání žalobkyně proti rozhodnutí magistrátu.

[2] Žalobkyně podala proti rozhodnutí Ministerstva kultury žalobu, kterou Městský soud v Praze zamítl. Dospěl k závěru, že žalovaný řádně zjistil skutkový stav věci, své rozhodnutí založil na dostatečných podkladech a přihlédl ke všem podstatným skutečnostem.

[3] Žalobkyně (stěžovatelka) podala proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Domnívá se, že je rozsudek založen na nesprávném posouzení věci, je nepřezkoumatelný, zjištěný skutkový stav neodpovídá skutečnosti.

[4] Podle stěžovatelky bylo v průběhu provádění stavby zjištěno, že původní plánovanou úroveň základové spáry není možné dodržet s ohledem na výrazné zvětrání skalního masivu v dané výšce. Zvětralá část skalního masivu byla odstraněna a základová spára byla prohloubena o cca 1 m níže. Při zjištění tohoto závadového stavu nebylo možno práce přerušit, aby nebyl ohrožen majetek a zdraví uživatelů sousedních pozemků, nebylo proto možné si vyžádat stanovisko stavebního úřadu a stanovisko orgánu památkové péče. Na stanovisko orgánu památkové péče se čeká několik měsíců. Skutečnost, že stavba zdi byla akutní, podporuje i svědecká výpověď Ing. B., kterou městský soud podle stěžovatelky neúplně cituje. Tento stav byl potvrzen i znaleckým posudkem Prof. Ing. Petra Hájka, CSc., znalce v oboru stavebnictví, a také zaměřením, které provedla geodetická kancelář Kafka a syn.

[5] Stěžovatelka nesouhlasí se závěrem městského soudu, podle kterého stavební úřad není povinen ji poučovat o povinnostech v oblasti památkové péče. Naopak podle stěžovatelky musí stavební úřad vědět, zda je ke konkrétní stavbě, která náleží do jeho působnosti, zapotřebí stanovisko orgánu památkové péče. Stěžovatelka se konečně domnívá, že jejím jednáním nemohl být ohrožen ani poškozen veřejný zájem.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] NSS neshledal rozsudek městského soudu nepřezkoumatelným. Naopak v rozsudku nechybí reakce na žádnou z podstatných žalobních námitek.

[8] Podstatou tohoto řízení je skutečnost, že si stěžovatelka před započítím stavby neopatřila závazné stanovisko orgánu památkové péče, nikoli otázka, zda prováděla práce bez územního rozhodnutí a stavebního povolení (což stěžovatelka místy směšuje). Porušení povinností plynoucích ze stavebního zákona bylo předmětem přezkumu NSS v rozsudku čj. 2 As 234/2016-27 ze dne 15. 12. 2016.

[9] Podle § 14 odst. 2 památkového zákona:

*Vlastník (správce, uživatel) nemovitosti, která není kulturní památkou, ale je v památkové rezervaci, v památkové zóně nebo v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace, nebo památkové zóny (§ 17), je povinen k zamýšlené stavbě, změně stavby, terénním úpravám, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby, úpravě dřevin nebo udržovacím pracím na této nemovitosti si **předem vyžádat závazné stanovisko** obecního úřadu obce s rozšířenou působností, není-li tato jeho povinnost podle tohoto zákona nebo na základě tohoto zákona vyloučena (§ 6a, § 17).“*

[10] Podle § 31 odst. 1 písm. g) památkového zákona se fyzická osoba dopustí přestupku, pokud

*provádí stavbu, změnu stavby, terénní úpravy, umístění nebo odstranění zařízení, odstranění stavby, úpravu dřevin nebo udržovací práce na nemovitosti, která není kulturní podmínkou, ale je v památkové rezervaci, v památkové zóně, v ochranném pásmu nemovité kulturní památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny **bez závazného stanoviska obecního úřadu** obce s rozšířenou působností podle § 14 odst. 2 nebo nedodržuje podmínky uvedené v tomto závazném stanovisku, nejde-li o případ vyloučení povinnosti tohoto vlastníka (správce, uživatele) vyžádat si závazné stanovisko (§ 17).“*

[11] Magistrát zjistil, že stěžovatelka na svém pozemku nacházejícím se v památkové zóně nechala vybudovat opěrnou zeď, aniž si před započítím stavby či vůbec samotných úprav

pokračování

pozemku vyžádala závazné stanovisko magistrátu jako orgánu památkové péče. O těchto skutečnostech není mezi stranami sporu.

[12] Stěžovatelka tvrdí, že v průběhu provádění stavby se změnila podmínky a hrozilo bezprostřední nebezpečí pádu zeminy. Tyto tvrzené skutečnosti nemají na předmět řízení vliv, neboť povinností stěžovatelky bylo vyžádat si stanovisko ještě před započítím stavebních prací. Ze správního spisu přitom nevyplývá, že by již před započítím úprav byl pozemek ve stavu, který by vyžadoval okamžitý zásah k odvrácení nebezpečí, navíc způsobem, který stěžovatelka zvolila. Nelze proto dovodit, že stěžovatelka za přestupek neodpovídá, protože jednala v krajní nouzi. Ke stejnému závěru dospěl NSS ve věci 2 As 234/2016 (viz odst. 17 rozsudku). Rovněž Ing. J. B., autorizovaný inženýr pro pozemní stavby, který posuzoval statiku svahu v listopadu 2013, ve správním řízení vypověděl, že nenastala situace bezprostředního ohrožení životů a zdraví lidí a majetku. Podle Ing. B. „*začínala zima, brožilo deštivé počasí, což zvyšovalo nebezpečí, že dojde k sesuvu svahu*“. Stavba zdi však byla zahájena podle zjištění správních orgánů už v létě roku 2013. Sama stěžovatelka v kasační stížnosti uvádí, že zahájila zpevnění skalní stěny na základě předběžného projednání se stavebním úřadem dne 16.1.2012. Časový odstup mezi přijetím záměru postavit zeď a mezi zahájením stavby zdi nesevčí o existenci bezprostředního nebezpečí sesuvu.

[13] Soudní znalec Prof. Ing. Petr Hájek, CSc., posuzoval geostatickou bezpečnost svahu ke dni 20. 5. 2014 na základě prohlídky svahu ze dne 17. 3. 2014, ve vztahu k předmětu tohoto řízení nemá jeho posudek žádnou relevanci. To platí i pro mapu pozemku vypracovanou geodetickou kanceláří Kafka a syn ke dni 10. 3. 2014. Krom toho konkrétně těmito listinami stěžovatelka v řízení o žalobě nijak neargumentovala, takže ve vztahu k těmto listinám nemůže NSS nijak hodnotit správnost postupu a závěrů městského soudu.

[14] K námitce týkající se poučovací povinnosti odkazuje NSS stěžovatelku na rozsudek městského soudu a také na svůj rozsudek ve věci 2 As 234/2016, odst. 13. Stavební úřad nebyl povinen poučit stěžovatelku při předběžném projednání záměru stavby o její povinnosti vyžádat si stanovisko orgánu památkové péče. Městský soud správně poukázal také na skutečnost, že stěžovatelka již v minulosti několikrát žádala magistrát o vydání závazného stanoviska orgánu památkové péče ke svým záměrům na nemovitostech nacházejících se v památkové zóně Staré Střešovice, své povinnosti si proto musela být vědoma. NSS proto tuto stěžovatelčinu námitku hodnotí nejen jako nedůvodnou, ale také jako účelovou.

[15] Stěžovatelka namítá, že soud nesprávně posoudil ohrožení veřejného zájmu. NSS se ve shodě s městským soudem domnívá, že magistrát v rozhodnutí o přestupku podrobně popsal veřejný zájem na zachování památkových hodnot prostředí památkové zóny, který byl stěžovatelčíným jednáním dotčen. Veřejný zájem je prosazován pravidlem, podle kterého mohou být úpravy nemovitostí v památkové zóně prováděny pouze na základě předem vydaného stanoviska orgánu památkové péče a pouze v souladu s ním. Tomuto pravidlu odpovídá povinnost vlastníka, správce či uživatele nemovitosti, který provádí stavbu, požádat o vydání stanoviska. Stěžovatelka svou povinnost porušila. Pokud magistrát vydal po ca třech letech od započítí stavby opěrné zdi souhlasné závazné stanovisko ke stavbě (jak stěžovatelka uvedla v kasační stížnosti), a navíc ho podmínil splněním dalších podmínek, nemá to vliv na závěr, podle nějž stěžovatelka porušila svou povinnost vyžádat si stanovisko ještě před započítím stavby zdi. Právě pro porušení této povinnosti byla stěžovatelka shledána deliktně odpovědnou.

[16] Stěžovatelčiny námitky nebyly důvodné, NSS proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[17] Stěžovatelka neměla v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.); žalovanému nevznikly v tomto řízení náklady nad rámec jeho běžné činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2019

Ondřej Mrákota
předseda senátu